

ประสิทธิผลของเทศบาลตำบลหลังยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบล
ในเขตอำเภอวังชัย จังหวัดร้อยเอ็ด*

The Effectiveness of the Municipality after Granting Status
from Sub-district Administrative Organizations
in Thawatchaburi District, Roi Et Province

สุรพงษ์ แสงเรณู และรุจิกร ฝากาบ

Surapong Sangranoo and Rujikorn Fakabon

คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

Faculty of Law and Politics, Roi Et Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: sangranoo@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพของเทศบาลตำบลที่ได้รับการยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษาประสิทธิผลการดำเนินงานตามความคาดหวังของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลและศึกษาแนวทางในการบริหารงานของเทศบาลตำบล โดยการวิจัยแบบผสานวิธี การวิจัยเชิงปริมาณที่ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และการวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลหลัก แล้วนำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนาและวิเคราะห์เนื้อหาโดยการสร้างข้ออุปนัยตามประเด็นที่ทำการศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า สถานภาพของเทศบาลตำบลที่ยกฐานะ โดยด้านการบริหารงานมีการเปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาล ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสร้างการรับรู้นโยบายแผนการพัฒนาให้เกิดความโปร่งใสและตรวจสอบได้ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างเต็มที่ ส่วนประสิทธิผลการดำเนินงานตามความคาดหวังของประชาชน พบว่า ด้านการบริหารงานมากที่สุดคือ การบริหารงานมีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ รองลงมาคือ ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาชุมชน ด้านการบริหารงบประมาณ มากที่สุดคือส่งเสริมการลงทุนเกี่ยวกับร้านค้าชุมชนและการท่องเที่ยว รองลงมาคือ จัดสรรงบประมาณตามนโยบายที่ได้เสนอต่อประชาชน

*ได้รับบทความ: 11 กุมภาพันธ์ 2562; แก้ไขบทความ: 10 มิถุนายน 2562; ตอรับตีพิมพ์: 12 มิถุนายน 2562

Received: February 11, 2019; Revised: June 10, 2019; Accepted: June 12, 2019

ด้านการบริการสาธารณะ มากที่สุดคือ ส่งเสริมการจัดระเบียบชุมชนและรักษาความสงบเรียบร้อย การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รองลงมาคือเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ส่วนแนวทางในการบริหารงานเทศบาลตำบลคือ ด้านการบริหารงานคือ จัดให้พนักงานและเจ้าหน้าที่ ที่ได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานและการใช้อำนาจหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ แต่งตั้งคณะกรรมการรักษาความสงบเพื่อลดปัญหาความขัดแย้งและนำไปสู่การเกิดความร่วมมือในชุมชน ส่งเสริมด้าน ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีการประกอบอาชีพเสริมในผู้ที่สนใจและมีรายได้น้อยเพื่อเพิ่มรายได้ขึ้น ด้านการบริหารงบประมาณมีแนวทางในการบริหารงานคือการวางแผนพัฒนาและจัดสรรงบประมาณ ให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในแนวทางการบริหารงบประมาณ ชี้แจงรายรับ รายจ่าย ให้ประชาชนได้รับทราบได้เข้าใจในการบริหารงานในแต่ละโครงการ การเรียกเก็บภาษีโดยมี ตัวแทนประชาชนเข้าร่วมรับฟังและดำเนินงาน

คำสำคัญ: สถานภาพ; เทศบาลตำบล; ยกฐานะ

Abstract

The objectives of the research are: to study the status of sub-district municipality that have been granted status from the sub-district administrative organization; to study the effectiveness of the operation as expected by the people towards administration of sub-district municipality and to study guidelines for the administration of sub-district municipality by integrating research using the mixed methods research: quantitative research conducted by using questionnaires to collect data from a sample; qualitative research, conducted by using in-depth interviews of key informants. The descriptive content by creating the character on the issues to study was used to analyze the obtained data.

The research found that: the status of the municipality raised with the administration of work and changes in management according to the authority of the municipality. The people participate in the development plan, create awareness of policies, development plans for transparency and monitor to fully meet the needs of the people. For the effectiveness of operations according to the expectations of the people, it was found that the most administrative aspect is the administration, transparency and can be examined such as people participate in community development planning. For the budget management is mostly to promote the investment in community shops and

tourism and then it was followed by the budget allocation according to the policy proposed to the people. For the most public service is promotion of the community organization and maintaining order and then followed by the opportunity for people to participate in the comments. The guidelines for management of municipality for administration was the arrange staffs and officers who gain knowledge and understanding about the administration and use of authority effectively, appoint a peacekeeping committee to reduce conflicts and violence in the community and promote arts and culture supplementary occupation customs in those who are interested and have low income to increase their income. For regarding budget management, the management approach is to plan, develop and allocate budget clearly and concretely. The people have knowledge in the budget management approach with pointing out the income and expenditure for the public to know and understand in the management of each project. Collecting taxes was carried out by having representatives of people in operation.

Keywords: Status; Sub-district Municipality; Granted Status

1. บทนำ

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งได้บัญญัติไว้ในมาตรา 4 กำหนดให้มีการจัดระเบียบบริหารราชการไว้ กล่าวคือ ระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง ระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค และระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และในส่วนของที่ 3 ของพระราชบัญญัตินี้ ในมาตรา 70 กำหนดว่า ให้จัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น กล่าวคือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล ราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ตามที่มีกฎหมายกำหนด (Nitikraipot, 2003) ซึ่งปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย มีอยู่ 2 รูปแบบคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ โดยรูปแบบทั่วไป มี 3 ประเภทคือ

องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ส่วนรูปแบบพิเศษ มี 2 ประเภทคือ เมืองพัทยา และกรุงเทพมหานคร ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละประเภทก็มีลักษณะและจำนวนที่แตกต่างกัน โดยองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งของไทยที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และมีจำนวนมากที่สุด กระจายครอบคลุมพื้นที่ในเขตพื้นที่ชุมชนในเขตชนบทอันเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศ ได้มีโอกาสเรียนรู้การแก้ไขปัญหาและการสนองตอบความต้องการของตนเอง องค์การบริหารส่วนตำบลจึงเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่ชนบทมากที่สุด (Yavaprabhas, 1997) ดังนั้น องค์การบริหารส่วน

ตำบลจึงเป็นการปกครองที่แพร่หลายและใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ทั้งในแง่ที่ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการเลือกตั้งและมีความใกล้ชิดกับผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และจากการที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับมอบหมาย อำนาจหน้าที่และภารกิจที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับชีวิตประจำและความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นโดยตรงแต่สภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน หลังจากที่มีพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งการแก้ไขปัญหาและการสนองตอบต่อความต้องการของชุมชนระดับตำบลก็ยังไม่สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเจตนารมณ์ของกฎหมายได้อย่างแท้จริง (Khumkhongyat, 2004)

ปัจจุบันองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่หลายรูปแบบ หากมีการจัดลำดับศักยภาพในการจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนตามอำนาจหน้าที่จากขนาดเล็กไปขนาดใหญ่คือ องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เมืองพัทยา และกรุงเทพมหานคร ซึ่งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเล็กย่อมมีโอกาที่จะพัฒนาประสิทธิภาพในการจัดบริการสาธารณะให้กับชุมชนท้องถิ่นของตนเองเพิ่มขึ้น หากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่เพิ่มขึ้น ทั้งการขยายตัวของชุมชน จำนวนประชากรที่มีความหนาแน่นเพิ่มขึ้น การเติบโตของรายได้ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ย่อมส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหาร

จัดการพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นโดยวิธีการจัดตั้งและเปลี่ยนแปลงฐานะองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมทำให้ท้องถิ่นนั้น มีอำนาจหน้าที่ที่ตลอดจนรายได้ที่จะนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น โดยการจัดทำบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนได้มากขึ้น

จากประเด็นดังกล่าวส่งผลให้ช่วงเวลาที่ผ่านมาเมืององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลหลายแห่งได้มีการเปลี่ยนแปลงฐานะขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบล ซึ่งในเขตพื้นที่อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ปัจจุบันมีเทศบาลตำบล 5 แห่ง โดยมีที่มาจาก 2 ประเภท คือ เทศบาลตำบลที่ยกฐานะจากสุขาภิบาล คือ เทศบาลตำบลธวัชบุรี และเทศบาลตำบลบ้านนิเวศน์ และเทศบาลตำบลที่มาจากการยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบล คือ เทศบาลตำบลนิเวศน์ เทศบาลตำบลมะอี่และเทศบาลตำบลอุ่มเม้า ซึ่งยกฐานะขึ้นมายังไม่ถึงสิบปี ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพของเทศบาลตำบลหลังจากยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ดเท่านั้น เพื่อให้ทราบประสิทธิผลการดำเนินงานตามความคาดหวังของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลที่ได้รับการยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบล และแนวทางในการบริหารงานของเทศบาลตำบลที่ได้รับการยกฐานะในเขตอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ดต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสถานภาพของเทศบาลตำบลที่ได้รับการยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

2. ศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินงานตามความคาดหวังของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลที่ได้รับการยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

3. ศึกษาแนวทางในการบริหารงานของเทศบาลตำบลที่ได้รับการยกฐานะในเขตอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัยแบบผสมวิธี (Mix Method Research) โดยวิธีการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องจากบทความ วารสาร สืบค้นข้อมูลจาก Internet และงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้ในแง่มุมต่างๆ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาและนำมากำหนดเป็นคำถามในการวิจัย โดยการวิจัยเชิงปริมาณได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยใช้การคำนวณจากสูตรของทาโร ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 393 คน และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 15 คน โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง โดยการเตรียมแนวคำถามการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า แต่ก็สามารถ

ยืดหยุ่น และกระทำได้โดยง่าย และมีความต่อเนื่องของคำถาม สามารถเจาะลึก การตั้งแนวคำถามหลักไว้ก่อนล่วงหน้าเป็นแบบกว้างๆ เพื่อให้มีจุดยืนและประเด็นที่ต้องสัมภาษณ์ ใช้ลักษณะคำถามแบบปลายเปิด ไม่มีการกำหนดหรือเรียงลำดับหัวข้อคำถาม แต่เป็นการสนทนาแบบธรรมชาติ และไม่สร้างความอึดอัดแก่ผู้ถูกซักถาม เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายยอมรับและให้ความไว้วางใจ และนำไปสู่ข้อมูลที่ต้องการ จากนั้นนำข้อมูลความถี่ ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์เนื้อหา โดยสร้างข้ออุปนัยตามประเด็นที่ทำการศึกษา ตีความ สังเคราะห์ความ และสรุปความ โดยใช้การพรรณนาเชื่อมโยงกันระหว่างข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

4. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องสถานภาพการบริหารงานของเทศบาลตำบลที่ได้รับการยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า

1. สถานภาพของการบริหารงานของเทศบาลตำบลที่ยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลในเขตอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด มี 3 เทศบาล คือ เทศบาลตำบลมะฮี เทศบาลตำบลอู่เม้าและเทศบาลตำบลนิเวศน์ จากการวิจัยโดยการแบ่งสถานภาพของเทศบาลตำบล 3 ด้านหลัก คือ ด้านการบริหารงาน ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริการสาธารณะ พบว่า สถานภาพของเทศบาลตำบลด้านการบริหารงานคือ การบริหารงานและการรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น เช่นเดียวกับอำนาจหน้าที่ ความต้องการของประชาชน

ที่เพิ่มมากขึ้น จึงมีการจัดทำแผนพัฒนา 3 ปี ขึ้นมา และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นการวางแผนการบริหารจัดการอย่างเต็มที่ ซึ่งเป็นการยึดเอาความคิดเห็นของประชาชนเป็นหลัก ด้านการบริหารงบประมาณเมื่ออัตราส่วนของงบประมาณเพิ่มมากขึ้นความต้องการก็เพิ่มมากขึ้นเช่นกัน จึงต้องมีการจัดหมวดหมู่รายจ่ายที่เป็นรายจ่ายประจำหรือรายจ่ายทั่วไป และการตั้งเงินจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อสมดุลกับรายรับของเทศบาล การบริหารจึงต้องมีวินัยทางการคลังในการใช้จ่าย และต้องคำนึงถึงผลที่จะได้รับตามมาว่าเหมาะสมกับการที่ได้จ่ายไปหรือไม่ การบริการสาธารณะในส่วนของการบริการสาธารณะเป็นจุดสำคัญในการตอบสนองความต้องการของประชาชนเช่นเดียวกัน การบริการสาธารณะควรคำนึงถึงความต้องการของประชาชนเป็นอันดับแรก และพิจารณาว่ามีความจำเป็นมากน้อยเพียงใด ปัจจุบันงบประมาณที่ค่อนข้างเพียงพอต่อการจัดหาอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก การบริการจึงเป็นไปในทางที่ดีขึ้น สะดวก รวดเร็ว ยิ่งขึ้น พร้อมทั้งควบคุมและตอบสนองความต้องการของประชาชนที่ตรงจุด การป้องกันการบรรเทาสาธารณภัยจึงเป็นไปในทางที่ดีเป็นส่วนใหญ่

2. ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามความคาดหวังของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือด้านการบริหารงาน ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริการสาธารณะ พบว่า ด้านการบริหารงานความคาดหวังของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

พบว่า ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลมากที่สุด คือ การบริหารงานที่มีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 รองลงมาคือ ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนาชุมชนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 ด้านการบริหารงบประมาณความคาดหวังของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการบริหารงบประมาณของเทศบาลมากที่สุดคือ ส่งเสริมการลงทุนเกี่ยวกับร้านค้าชุมชนและการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 รองลงมาคือ จัดสรรงบประมาณตามนโยบายที่ได้เสนอต่อประชาชนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 ด้านการบริการสาธารณะความคาดหวังของประชาชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการบริหารงบประมาณของเทศบาลมาก คือ ส่งเสริมการจัดระเบียบชุมชนและรักษาความสงบเรียบร้อย บรรเทาสาธารณภัยและช่วยเหลือผู้ประสบภัยในท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25 รองลงมาคือ ตอบสนองความต้องการของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17

3. แนวทางในการบริหารงานเทศบาลตำบล ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้านคือ 1) ด้านการบริหารงานมีแนวทางในการบริหารงาน ดังนี้ จัดให้พนักงานเข้ารับการอบรมเพิ่มความรู้ ความสามารถ เข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการรักษาความสงบเรียบร้อยเพื่อลดปัญหาความขัดแย้ง

และการเกิดความรู้แรงในชุมชน ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีที่มีมาแต่เดิมให้คงอยู่ ฝึกอบรมการประกอบวิชาชีพเสริมให้ผู้สนใจ และให้ผู้ที่มีรายได้น้อย ได้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น 2) ด้านการบริหารงบประมาณมีการวางแผนพัฒนา และจัดสรรงบประมาณที่ชัดเจน โปร่งใสสามารถ ตรวจสอบได้พร้อมควบคุมการเบิกจ่ายงบประมาณ ตามแผนที่ได้กำหนดไว้ ชี้แจงรายรับ รายจ่าย แนวทางในการบริหารงบประมาณ ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในการบริหารงบประมาณ บุคลากร มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณเพื่อให้เกิดความชำนาญงานและป้องกันการผิดพลาดเกี่ยวกับงบประมาณ 3) ด้านการบริการสาธารณะสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในด้านต่างๆ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน มีการจัดตั้งกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อป้องกันปัญหาและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในชุมชน ส่งเสริมทางด้านการศึกษาดังตั้งศูนย์เด็กเล็ก การศึกษาด้านพื้นฐาน เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชน ผู้ด้อยโอกาส ทางด้านการศึกษารับการศึกษาอย่างทั่วถึงพร้อมทั้งส่งเสริมกิจการพาณิชย์ของกลุ่มผู้ลงทุนในระดับชุมชน สหกรณ์ ร้านค้า ภายในหมู่บ้าน และการส่งเสริมอาชีพทางการเกษตร การปลูกผักเลี้ยงปลา ของชุมชนให้มีการพัฒนาต่อไปมากขึ้น

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาสถานภาพการบริหารงานของเทศบาลตำบลที่ยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

ในประเด็นสถานภาพการบริหารงานของเทศบาลตำบล ที่ยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ด้านการบริหารงาน คือ มีการเปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบล ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพิ่มมากขึ้น มีการจัดทำแผนพัฒนาเพื่อให้ประชาชนได้รับรู้นโยบายและแผนการพัฒนาได้อย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างเต็มที่ และแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับสุนทรชัย ขอบยศ, วีระวัฒน์ ปันนิตมัย และอชกรณ์ วงศ์ปรีดี (Chopyot, Punnitamai and Wongpreedee, 2013 : 78-99) ที่ศึกษาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นเทศบาลตำบล พบว่า ภาพลักษณ์ที่ประชาชนมองเทศบาลตำบลคือเรื่องการพัฒนาพื้นที่ที่ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ ซึ่งนับเป็นความมุ่งหวังสูงสุดของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลที่ขอยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล แต่โดยข้อเท็จจริงเรื่องความเข้าใจในรูปแบบเทศบาลตำบลค่อนข้างที่จะจำกัดพอสมควร ทั้งนี้ภายหลังเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลผลกระทบที่เกิดขึ้นด้านการจัดบริการสาธารณะคือ ประการแรกบทบาทหน้าที่ของเทศบาลตำบลไม่ได้ต่างจาก อบต. มากนัก ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับอำนาจหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2469 ภารกิจที่เพิ่มขึ้นของเทศบาลตำบล เมื่อได้รับการยกฐานะจาก อบต. เป็นเทศบาลตำบลแล้วหน้าที่หลักมีเพิ่มเติมขึ้นเพียงสองเรื่องเท่านั้น แต่เป็นเรื่องที่

ครอบครัววิถีชีวิตของประชาชน คือ การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และการจัดให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง ซึ่งต้องตีความในประเด็นแรกว่า การรักษาความสงบเรียบร้อยต้องทำอะไรบ้าง โดยน่าจะมีความสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 12 พ.ศ. 2546) กำหนดให้มีบทบาทสำคัญในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย การอำนวยความสะดวกในสังคม การสร้างความสมานฉันท์และความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่บ้าน การประสานอำนวยความสะดวกแก่ราษฎรในการติดต่อขอรับบริการจากส่วนราชการต่างๆ เป็นต้น อย่างไรก็ตามกรณีเทศบาลตำบลก็จะเป็นงานป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนและการระงับอัคคีภัย หรือโครงการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนซึ่งปรากฏในแผนรักษาความสงบภายใน

ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า หลังจากการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลทำให้ได้รับงบประมาณเงินภาษีจัดสรรจากรัฐบาลต่อจำนวนของประชากรที่เพิ่มขึ้น ทำให้มีการพัฒนาและแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุด พัฒนาในด้านพื้นฐานในด้านต่างๆ พร้อมทั้งสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างดีอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับมยุรีย์ กันธาทรัพย์ (Kanthasaap, 2009) ประชาชนมีความเห็นว่าเมื่อมีการยกฐานะขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลจะทำให้สามารถแก้ไขปัญหาของประชาชนได้มากขึ้น เนื่องจากจะมีงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น เมื่อมีงบประมาณเพิ่มขึ้นก็จะทำให้

เทศบาลตำบลสามารถจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สามารถดำเนินงานเพื่อรองรับภารกิจที่เพิ่มขึ้นได้จากการบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับชนกร เกี้ยวสังข์ (Thewsang, 2014) โดยประชาชนมีความคาดหวังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เมื่อการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลจะมีความคล่องตัวในการบริหารงานมากขึ้น มีความสามารถในการส่งเสริมการลงทุนทางด้านพาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว ตลอดจนได้รับจัดสรรงบประมาณจะรับเพิ่มมากขึ้น ด้านการบริการสาธารณะพบว่า มีการจัดระเบียบชุมชน แก้ไขปัญหาในชุมชนร่วมไปถึงการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาในด้านสาธารณูปโภค การบริหารประชาชนที่รวดเร็วและครอบคลุมทุกพื้นที่ที่สามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้เป็นอย่างดี

จากการศึกษาในประเด็นความคาดหวังของประชาชน ต่อการบริหารงานของเทศบาลพบว่า ส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการบริหารงาน ประชาชนมีความคาดหวังในประเด็นของการบริหารงานที่มีความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การสร้างถนนในชุมชน การจัดให้มีไฟฟ้า น้ำประปาใช้ในหมู่บ้าน ตอบสนองความต้องการของประชาชนในด้านต่างๆ ได้อย่างตรงจุด ส่วนความคาดหวังของประชาชนต่อการบริหารงบประมาณของเทศบาลตำบล พบว่า อยู่ในระดับมากเช่นกัน

ซึ่งจากผลการศึกษาดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่า ความคาดหวังของประชาชนต่อการบริหารงานของ เทศบาลตำบล เมื่อได้รับยกฐานะมีการสนับสนุน และส่งเสริมการพัฒนาชุมชน ในด้านต่างๆ มากขึ้น และส่งผลกระทบเชิงบวกที่ต่อเนื่องในระยะยาว สำหรับชุมชน การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะช่วย แก้ไขหรือบรรเทาปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นรวมถึงเป็น แนวทางในการป้องกัน และปราบปรามปัญหาที่ อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคตอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ การศึกษาของสุธาศ์ สีเนหา (Srineha , 2009) ทำการศึกษาความพร้อมขององค์การบริหารส่วน ตำบลเวียงตาล อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง ต่อการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล ผลการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมแล้วองค์การบริหารส่วนตำบล ห้างฉัตรมีความพร้อมต่อการยกฐานะเป็นเทศบาล ตำบล ทั้งด้านงบประมาณ จำนวนประชากร สภาพ ทางเศรษฐกิจ สังคม ที่ตั้ง ตลอดจนประชาชน ส่วนใหญ่มีความต้องการยกฐานะเป็นเทศบาล ตำบล เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการบริหารงาน มากขึ้นรวมถึงแตกต่างจากการวิจัยของยุพากรณ์ รักษาคุณ (Raksakhun, 2003) ที่ศึกษาทัศนคติของ ประชาชนต่อการยกฐานะองค์การบริหารส่วน ตำบลเป็นเทศบาลตำบล ซึ่งพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ไม่แน่ใจเกี่ยวกับการยกฐานะเป็นเทศบาล ตำบล เนื่องจากความไม่แน่ใจในอำนาจหน้าที่ ของเทศบาลตำบล ที่มาของภาษีและงบประมาณ วิสัยทัศน์ในการทำงาน รวมทั้งความโปร่งใสในการ บริหารงาน โดยมีสาเหตุมาจากประชาชนขาด ความรู้ในบทบาทและหน้าที่ขององค์การบริหาร

ส่วนตำบลและเทศบาลตำบล

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากการศึกษาทำให้ทราบถึงสถานะ ภาพของเทศบาลตำบล ที่ได้รับการยกฐานะในด้าน ต่างๆ และทราบถึงความคาดหวังของประชาชน ที่มีการบริหารงานของเทศบาลตำบล ซึ่งมีข้อ เสนอแนะดังนี้

1.1 ควรมีการวางแผนจัดการต่างๆ เพื่อสร้างความพร้อมในด้านต่างๆ บุคลากรควรมี การอบรม พัฒนาการใช้เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ และควบคุมประเมินผลการ ปฏิบัติงานอยู่เสมอ

1.2 เมื่อยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล จะมีงบประมาณที่เพิ่มมากขึ้นจากรัฐ เนื่องจาก ฐานเงิน ภาษีจัดสรรต่อรายหัวของประชากรที่เพิ่ม ขึ้นควรจัดงบประมาณให้เป็นหมวดหมู่ให้ชัดเจน เพื่อสะดวกในการบริหารงาน ตามความต้องการ ที่แท้จริงของประชาชน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 สอบถามความเข้าใจของ ประชาชนเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบล เพื่อจะได้ทราบว่าประชาชนมีความเข้าใจในการ บริหารงานของท้องถิ่นแบบเทศบาลหรือไม่ อย่างไร

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยการยก ฐานะเป็นเทศบาลตำบลด้านต่างๆ นอกเหนือจาก ที่ผู้วิจัยทำการศึกษา เช่น ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม หรือบริบททางสังคม

References

- Chopyot, S., Punnitamai, W. and Wongpreedee, A. (2013). The Sub-District Municipality: the Impact of Status Changes from Tambon Administrative Organization (TAO). *Journal of Politics and Governance*, 3(2), 78-99.
- Kanthasaap, M. (2009). Community Residents' Expectations on Municipality's Organizational Transformation: A Case Study of Sri Dong Yen Sub-District Administration Organization, Chai Prakarn District, Chiang Mai Province. *Thesis of Master of Public Administration*. Graduate School : Chiang Mai University.
- Khumkhongyat, A. (2004). *The availability of Sub district Administrative Organization in the collapse together to Upgrading is a Municipality*. Bangkok : National Institute of Development Administration.
- Nitikraipot, S. (2003). *Total Administrative Law*. 6th. Bangkok : Thammasat University.
- Raksakhun, Y. (2003). Public Attitudes Towards the Upgrading of District Administration Organization to District Municipality: A Case Study of NongKhwai District Administration Organization, Hang Dong District, Chiang Mai Province. *Thesis of Master of Political Economy*. Graduate School : Chiang Mai University.
- Srineha, S. (2009). The readiness of the Wiangtan Tambon administrative organization Hangchat District Lampang Province to be upgraded to Tambon Municipality. *Thesis of Master of Arts (Political Science)*. Graduate School : Chiang Mai University.
- Thewsang, C. (2014). The Expectation of the People towards the status of a district's tambon Administration Organization : A case study of tambon Banklongmuang Phitsanulok Province. *Thesis of Master of Public Administration*. Graduate School : Pibulsongkram Rajabhat University.
- Yavaprabhas, S. (1997). *The General Administration of Sub district Administrative Organization*. Bangkok : Committee of the Bureaucratic Practices.